

СТРАЖА

ОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Адреса за телеграме:
 „СТРАЖА“ — БЕОГРАД
 Преплата за Србију
 на пошти:
 на годину дин. 12.—
 „ шест месеци „ 6.—
 „ три месеца „ 3.—
 „ један месец „ 1.—
 Преплата за иностранство
 [] на пошти:
 на годину дин. 30.—
 „ шест месеци „ 15.—
 „ три месеца „ 7.50

ЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издаје сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Италија против Турске

Италија ступа у акцију

БУКУРЕШТ, 16. децембра.

У овдашњим дипломатским круговима озбиљно су забринуте због турско талијанског конфликта, који прети да сваки час пређе у оружан сукоб. „Румунска Независност“ сазнаје да је овај сукоб потекао услед турске агитације међу Муслиманима у Триполису. Талијанска влада преко свога посланика у Цариграду предала је великом везиру оштру ноту. Међутим, одговором портином, талијанска влада није ни мало задовољна и спремила је и другу, још оштрију ноту.

Овај сукоб изазвао је забринутост и у Берлину, и немачки посланик у Цариграду добио је наредбу лично од цара да изјави порти, да је нужно, да порта задовољи сваки захтев Италије, како ова не би ступила у акцију против Турске, а то би значило против Тројног Савеза, који у овај мах представљају Немачка, Аустрија и Турска.

Но како је порта немоћна да утиче на агитаторе у Триполису, у румунским круговима верују да ће Италија ступити у акцију.

Лумп дует

Фрања и Виљем

Одмах у почетку рата у европској јавности повела се препирка око тога: које виновник за рат, који је обузео целу Европу, и које морални кривац што сваког дана безброј људских жртава пада на бојном пољу. Ко треба да поднесе одговорност за крвље и убијање, за рушење културних тековина! — Узвики вали су Немци и Аустријанци.

И, после као да су чистији од Девике и наивнији од Јагњета, бацали су сву одговорност на Србију, Русију и њихове савезнике.

Међутим, није требало много времена, па да се увиди да је писање швапске штампе једна ординарна лаж.

Објављујући рат Србији, аустријски монарх је у својој наредби војсци објавио како хоће да освети смрт престолонаследника и његове супруге, Фрање Фердинанда и

Софије Хоенберг. А цар Виљем, у престоној беседи наводно исту лаж, бацајући тешке оптужбе против Србије рекао је: „крв мога љубљеног и искреног пријатеља вајша за осветом. И ја се не бих смео назвати Немцем и не мачким царем нада не би припомогао да се Србија, то бунтовничко и разбојничко племе уништи!“

Међутим, лаж ових кругованих лажова биле су кратког века. Прво Биолити са својим саопштењима у парламенту, а затим енглеска влада у својој белој књизи, збрисали су ове лажи. Из изјаве Биолитија види се, да је Аустрија имала намеру да Србију одмах по Букурешком Миру нападне.

У својој књизи, пак, британска влада је потрла све лажи које је избацио цар Виљем против Србије. Британска

влада је својим документима утврдила, да је инцидент са Србијом био само један повод за рат са Русијом који је Немачка тако дуги желела.

После ових значајних открића европска јавност је начисто које кривац, и ко има да поднесе одговорност за овај страхан рат, који је прогутало безброј људских жртава и који је уништио толике културне тековине човечанства.

Лумп дует, који представљају бечки ћесар и берлински кајзер треба ставити на оптужничку клупу да одговарају за своја ведела.

Лукавство, непоштење, удаје и женидбе, непоштовање, гажење најсвечанијих заклетва и надутог, то су одлике Немаца. Али и њима се примиче последњи час, који ће их једном за свагда урнисати и збрисати са карте Европе и културне пар де ослободити од једне тешке напасте.

Пратплата на „Стражу“ стаје један динар месечно.

Каћуна - Врњци
4-XII 1914 г.

СРПСКИ ВОЈНИК

Српски војник реч је врло проста била,
 Док његова крвца није се пролила;
 И док није за спас отаџбине пао,
 И оружје своје славом увенчао.
 Сад се диве они која нису знали,
 Да се могу борит' и народи мали;
 За спас своје земље, и за свога краља,
 Борити се с' вечим само како ваља.
 Мали народ јесте, али духа има,
 Јуначко му срце бије у грудима;
 Лако сноси увек све тешкоће рата,
 Без роптања пада, брат до свога брата.
 Умор не осећа, јер се за спас бори,
 У срцу му пламен од љубави гори;
 Љубав за Словене, и за свога краља,
 Бори се да име своје не укаља.
 Још док се увенча са победом новом,
 Векови ће причат' о народу овом;
 И сам непријатељ, кога сада бјју;
 Признаће да нашу велику Србију,
 Сви синови њени поштују и воле —
 И да бол њен свију подједнако боле.
 И зато ће ова наша општа мати,
 Свих синова име слатом оковати;
 И целим ће светом речи да се вију:
 „Да Бог чува увек велику Србију!“

Београд под Аустријанцима

Критично стање

(2)

Недеља 16 нов. по подне

Два, три пута сам прочитао извештај врховне команде а затим сам се бацио на карту Србије; која је била раширена преко стола и пажљиво сам тражио места назначена у извештају врховне команде. Био сам дубоко задубљен у разматрању карте кад ме трже куцање после ког у редакцију уђе један жандарм. Носио је хитно писмо из Управе Града, да се изврши мала коректура у извештају. Погрешно је стављено Рудовица, већ је требало ставити Дудовица. „Ако уродништво ово не поправа, Управа ће забранити лист!“ гласио је завршетак писма. Ни ја, а можда ни сам управник града нисмо знали да ће мо кроз три сата бити принуђени да напустимо наш лепо Београд.

Лист је завршен и радници су отишли својим кућама. Како је време било мочарно реших се да останем у редакцији. Боље спавати и на тврдом редакцијском канабету ноћи до куће. Покушао сам да читам те да тиме растерам мору која ме мучила. Али све узаман. И нехотице поглед ми је падао на мапу са пободеним заставицама, које су показивале наше и аустријске положаје. Али нека ме вртоглавица обузела, када видим докле је све непријатељ дошао. Готово трећина Србије, старих граница, била је у непријатељским рукама. А Београд, лев и бео као лабуд а горд као какав принц из бајке ћути и гледа шта се око њега одиграва. До јуче, прекјуче свивао сам ружичасто, Дунавске границе, објављено царство, неизмерну срећу. А данас, данас сам тако изнурен малаксао и почео сам већ да очајам.

Опружио сам се на канабе, јер о каквом лежању не може да буде ни речи. Онако изваљен мисли и на наше јадне војнике. Како ли је њима. Збијени у ровов, киша их бије и пробија одело кваси кожу и иде чак до сржи. Мрак, трулеж и влага, их ала су то страшне ствари.

Опет куцање и ја се дижем са канабета, прилазим вратима и на своје највеће изненађење сусрећем се са пријатељем, са којим се нисам одавно видео. Он је резервни наредник. Дошао је у варош да купи неке ситнице, па се и задржао. — Све једно, ако не суде баш у осам биће у једанаест.

Седимо око стола и гледамо у мапу. Он ми својим стручним знањем објашњава нешто. Ја се правим да га слушам. Међутим, моје су мисли тако далеко. Попио смо и чај и он се спрема да оде. При расстанку стегао му руку јаче и снажније но што то и највећи и најприснији пријатељ чани и вели ми: буди ми приправан на све. Ми смо спа-

ковали и чекамо наредбу за одступање. Здраво! Здраво! — и његов прав војни стас изгуби се у црну ноћ. Легао сам понова а мислим о тајни што ми је он открио. Дакле, да се одступа. Нисам могао никако у то да верујем иако сам предосећао некакву велику несрећу.

Преговори

Између Србије и Бугарске

Журнал де Балкан објавио је једно писмо свог специјалнога дописника из Бугарске писмо на које је редакција обратила нарочиту пажњу.

У томе допису говори се о односима Бугарске према појединим балканским државама, и што се тиче Србије, коресподент чини ове неколике интересантне и карактеристичне изјаве:

„Међутим, док са Грчком, којом паметно управља одлични државник г. Веницелос, имамо наду да ће ствари кроз кратко време поћи добро, докле констатујемо са живим жељама да непопустљивост Србије није на своме месту (un rou déplacée). Срећом, није изгубљена нада да ћемо и на тој страни видети уређене ствари, благодарећи саветима пријатеља који знају добро од колике је важности задовољити Бугарску.“

Шта ли се то тражи од Србије те је она толико непопустљива? И који су то пријатељи којима је много стало до тога да задовоље Бугарску?

ИЗ БУГАРСКЕ

— Траже смањивање цивилиста.

СОФИЈА, 17. дец.

Парламентарна Група аграраца поднела је Собрању законски предлог, да се цивиliste краља Фердинанда смањи са 200.000 франака.

Као разлог за ово, аграрци наводе очајно стање у коме се данас и Бугарска и бугарске финансије налазе.

Михистарска криза

Д-р. Радослав одступа

СОФИЈА, 17. дец.

У круговима блиским влади говори се да ће др. Радославов да одступи са целим својим кабинетом са управе земље. Као разлог за демисију његовог кабинета наводи се неспоразум са круном. Краљ Фердинанд је већ почео да позива шефове партија у двор.

Као најозбиљнији кандидат за наследника др. Радославова спомиње се Генадиев, шеф Стамбуловиста.

Аустријанци о Србији

Из бечке „Н. С. Пресе“

О походу на Србију саопштава „берлинер Тагблат“: Мучно ратовање је у Србији. Пртеви су разорени и колебе дају бедно склонаште уморним војницима. Непрекидно терен се пење, кад се заглази у Србију. Нападач непрестано иде уз брег, где се браниоци повлаче све више позације, које им припремају постепено њихови рођени сељани. И сунце имају Срби на својој страни, јер је много светлије према западу и боље се види и пуца кад се има сунце за собом.

Ипак су аустро-угарске трупе са полотом савладале све тешкоће и продрле до Крагујевца(?)

Ширење фронта до Београда подстрекло је Србе на један последњи подвиг. Све снаге, са свих страна скупљене, бачене су против Аустријанаца на њихово десно крило испод Београда: и из Македоније, и са бугарске границе, трећи позив јод педесетогодишњака и нових регрута испод двадесет година. Тако је дошло до евакуисања Србије, овде онде уз тешке битке у повлачењу, али без великих губитака, о којима Срби јављају.

Судбина Србије решава се у Пољској. У походу на Србију уложено је само толико снага, које су биле довољне да се покаже, да монархија и поред великог борења на источном фронту ипак има војску и за Србију.“

Горње редове извадили смо из бечке „Нове Слободне Пресе“ и они најбоље илуструју шта се и како мисли у Аустрији и Немачкој после страховитог пораза ћесарове војске у Србији.

Остали у Београду

Ружица жена Радојка Обрадовића, жена жандармериског наредника.

Савка жена, Вилимона Ковића.

Анкл жена Мих. Радојковића.

Станојка Поповић удова из Балканске улице.

Маца Гавриловић радница, женског рада из Ђраничевске улице.

Ђока Костурић са женом Љубицом и ћерком Маром.

Бошко Вукићевић са породицом старом мајком, две сестре и две снаје.

Катица Здравковић са помоћником.

Мјанасије Јанковић са женом и ћеркама.

Сава Јовановић са женом Милевом из Војводе Љобрица улице.

Милева Косанић са децом: ћерка Љубица и Јулка, син Љубомир.

Наша победа

Извештај „Руског Слова“

Московско „Руско Слово“ објављује овај чланак:

„Беспримеран пораз аустријске војске на реци Колубари постао је готов потпуно уништење аустријских пукова, благодарећи енергичном гоњењу које је предводио краљевић Александар са свим жаром младости. Генерал Ауфенберг, са непојамном упорношћу спасавајући свој глас храброг ратника и одличног стратега, покушавао је да се брани на положајима испред Београда већ пошто су Срби поново отели Шабач и на тај начин притеснили Аустријанце ка Сави. Таква начин оперисања аустријског генерала морао је бити узрок последње катастрофе. На висовима Авале Аустријанци су благовремено, одмах по уласку у Београд, наместили јака утврђења, ограђена неколиким редовима жице и фугасима. На овој позицији Аустријанци су сконцентрирали један и по корпус. Али ништа није могло одолети налету победоносних српских пукова. По неким извештајима Срби су обишли аустријско десно крило и појавили се непријатељу у позадину, одсекавши га од Београда. Окољени са три стране, Аустријанци су у дивљем бегству јурнули мостовима на Дунаву, где их је погинуло небројено мноштво. Судећи према подацима после шумадијске битке и гоњења Аустријанаца из Србије, они су имали преко 60.000 рањених и мртвих, а општи су им губици до 120.000 људи. Тако су Аустријанци у једној битки изгубили пола своје јужне војске. Губитци у материјалу огромни су. Осим запленах топова и миграљеза било их је још које Срби нису ни купили. О томе сведоче оних 19 лафета што су Срби нашли без топова. Може се рачунати да је аустријска војска овде изгубила преко 150 топова ила око половине своје артиљерије.“

1 децембра, кад се још вршило гоњење Аустријанаца српске трупе заузеле су Београд, а сутрадан био је свечани улазак Краља Петра у његову напаћену престоницу. Овог последњег дана у границама Србије није било ни једног оружанога Аустријанца. Пред голом истином овога пута морала су ућутати чак и неуморни аустријски извештачи. Бечки генералштаб ма да и околишећи, признао је озбиљност аустријског пораза а штампа је објавила то са великом искреношћу, која јој служи на част. У истини, надувана Хабсбуршка монархија обрुकала се пред целим светом.

Три пута за четири месеца храбра српска војска наносила је жестоке поразе свирепом противнику, који је (по моћнији и бројем и великим

материјалним средствима. У августу и септембру Аустријанци су се правдали тиме, да су били приморани своје главне снаге да изашљу на важнији фронт. Сада се негововање мађарске штампе која криви немачки главни штаб у насилном одвођењу трупа с јужног фронта у Шлезију, сматра као прилично лицемерно. Знатне снаге одвојене су са српског фронта пошто је аустријски генералштаб разгласио по целој свету сјајне победе над Србима и готово потпуно уништење српске војске. Само се по себи разуме да за гоњење остатака армије краљевића Александра није било нарочите потребе за свих шест корпуса, са којима је генерал Ауфенберг отпочео свој поход на Србију. Стратегијске последице аустријског пораза до сад се не могу ни приближно предвидети. После надчовечанских напада у тронежљивој батки, са брзим маршовима кроз планине и шуме, српској армији треба ма и краткотрајан одмор. Затим, да би се операције пренеле у Мађарску и Хрватску. Србима треба прилично времена да чине припреме.

На послетку, пре но што се великим снагама пође против аустријске војске, која ће се, ван сумње, образочати поново ради заштите јужног фронта, Срби ће морати савршити са Босном. Велики део првокласне аустријске војске, (из Босне 15 и 17 корпус) улазачи су у састав војске која је била навалила на Србију. Сада је та армија одсечена од Босне и њени бедни остаци једва се могу употребити при дефанзиви Аустријанаца у анектованим областима. Али је у Босни остало осем трупа 16 корпуса, још неких делова пољских трупа, вероватно ландштурма, а такође и гарнизона по тврђавама. Велико значење имаће и зима, која ће још отежати кретање војске преко планина. У сваком случају, српске трупе поново су прешле на територију Босне и заузеле пограничне тврђаве на левој обали Дрине—Зворник и Вишеград. Аустријанци ће у сваком случају имати озбиљно да рачунају са српским наступањем, чим само Срби добију од савезника неопходна средства, ратни материјал и провијант.

Сви ревизори „Страже“ из унутрашњости треба одмах да измире обрачун за прошли месец (од 1 до 17 новембра) и да изплате ранија своја дуговања.

Фрања I и Мехмед V

— „Црвена звезда“ —

ЦАРИГРАД, 16. дец.

У знак високог поштовања Султан је одликовао Фрању Јосифа. Црвеном звездом у брилијантима!

Интересантна је судбина Ђесара и његових генерала. После неколико дана пошто је добио за фелдмаршала и одликован највећим немачким ратним одличјем, ерцхерцог Фридрих добио је у Галицији страшне битке од Руса. Генерал Поћорек, главномандујући јужне војске није могао ни да прикачи орден, којим га је одликовао Фрања Јосиф за заузеће Београда, пошто је морао да киди из Србије чак у Босну. Исте је судбине и Фрања Јосиф. Кад је у Цариград стигла вест да је пао Београд, Мехмед V, одликовао је Фрању Црвеном звездом у брилијантима. Међутим несрећа, која прати густрјеску војску, хтела је да орден стигне у Беч истог дана кад и вест о поразу Аустројанаца.

И сад турски посланик у Бечу, чека какав нов „подвиг“ Ђесарове војске па да му преда орден. Нека чека. Само да не буде „не ливши магаре до зелене траве!“

Жив спаљен

Мученичка смрт српског заробљеника у Сребрници

Букурешт, 12 децембра. Међу Србима који су живели на страни и који су похитали да уђу у бојне редове, у почетку непријатељства са Аустро-Угарском био је и један студент лозанског универзитета, Јован Живановић преклом Босанац.

У једној борби у Босни Живановаћа заробише рањеног и одведу га у Сребрницу са неколицином његових другова. Војне власти аустројске сазнају да је Живановић Босанац и осуде га на смрт, али да би његова казна послужила као пример, они одлуче да га не обесе, као друге, но да га живог спаље. Пресуда је извршена ових дана на тргу у Сребрници, пред осталим српским заробљеницима и неколико стотина талаца, одведених из Подриња.

Јован Живановић је био јунак до краја и само је хтео пред смрт да каже коју реч друговима и пријатељима. Али тек што је почео да говори како је његова смрт потребна њега оборе кундаком, неколико аустројских војника шчепају га и баце у ватру. Тако је мученички пала још једна жртва аустројске обести.

Јунак са Космаја

20 Новембра ове године и Сопот паде у руке непријатеља, у чијим рукама беше до 27 истог м-ца. У Сопот од ослободилаца

наше војске, први уђе Милан Живановић поднаредник скопљанског батаљона. И ако је био сам, он се дао у потеру за Аустројанцима и у овој варошици на разним местима похватио је 73 војника, и 3 официра који су били застали у цољу пљачке; ове разоружао и као стоку затворио у среском затвору, док није дошао поручник г. Александар Таловић, коме их је на реверс премао.

Поднаредник Милан чувен са Једрена и Ретких Букава где је за храброст одликован сребрном медаљом потпуно заслужује признање и за овај херојски подвиг, што се надамо да ће његове старешине и учинити; а ми Сопотани и овам путем благодаримо Милану јер учинивши дужност према држави, спасао нам је имовину од пљачке, а пре децу од покоља, јер су и то у њихом дивљем бесству могли учинити.

Ето шта може један српски војник да уради са 76 Француских војника, што би Франца требао да ово види па кад му се из ропства врате да их као Поћерка заједно са Виљемом одлакује.

Грађани Вар. Сопота
На Св. Николу.
1914 г.
Сопот

Лов на аероплане

— Немачки пораз у ваздуху —

Релативно затишје на лођанском бојишту изазвало је усилјену акцију и руских и немачких аероплана. Немачки извиднички апарата посведневно се појављују изнад наших позиција. До сада је, а нарочито за последњих неколико дана, уништено десетак немачких аероплана, док наш ни један није пострадао.

Немачки пораз у ваздуху отпочели су још 20 новембра ваздушним бојем изнад Лођа. Ови су летели са севера. Кад су стигли до центра вароши, они стадоше бацати бомбе.

У сусрет Немцима диже се наш ваздухоплавац. Он одмах пође у вис, све више. Немци га опазе, па се и они, кружећи, почеше пети у вис. Отпоче прво такмичање у достизању висине. Сва три аероплана једва су се видела као тачке. Ето, један се загнури у облак и ишчезе. Неко време на плавом небу видела су само две тачке, које су се час разилазиле, час ближиле једна другој.

Лођинци су по улицама пратили занимљиву битку. Одједном, један од аероплана нејакко и сувише нагло поче да се спушта.

— Пада! пада! — чуло се из гомиле.

У тма из облака испале и овај трећи аероплан. Био је то наш. Он се попео изнад немачких и бацио неколико бомба. Једна је пала на немачки аероплан, те се он скљока иза Лођа.

Други немачки авијатичар брзо полете у страну од ва-

роши. Алу јуначки Рус, одушевљен успехом, појури за њим. Он га стиже на пола пута између Лођа и Пабиница. Али бомба више није имао. Сетивши се Гаро и Несторова, наш авијатичар се залети у непријателев апарат, да га тако обори. Да ли је при томе било судара, или је само наступила неповољна ваздушна струја за немачког авијатичара, тек његов апарат груну на земљу. Наш ваздухоплавац обрне своју машину и срећно се врати на траг.

22 новембра изнад наших позиција војници из пушака оборе један непријатељски аероплан. С њега скинусмо ваздухоплаваца и двојицу немачких официра. Они рекоше да су били у извидници.

24 новембра шрапчелом смо оборили два немачка аероплана. На другом су авијатичар и официр погинули од бомба које су експлодирале при паду.

25 новембра опет два аероплана. Пуцање на немачке аероплане наши војници називају „ловом“. Уосталом и пушчана ватра често користи: она не дозвољава авијатичарима да се спуштају на мала одстојања.

Ови учести неуспеси Немца у ваздуху објашњавају се поглавито тиме што Немци одзећ дрско заилазе у наше области, а и наши су се извезбали у „лову“. Разливан немачки аероплан натоварен у товарни вагон сад је редовна појава на прузи Варшавско-бечке железнице.

Наредба

Сви младићи, рођени у Београду 1895. год. позивају се да одмах најдаље до 23 тек. мес. представу Суду општине Београдске (зграда основне школе у Макензијевој улици) ради саопштења хитне војне наредбе.

Они младићи, који се сада налазе изван Београда имају се до означеног дана пријавити овом Суду писменим пријавом у којој ће назначити где се налазе и чиме се занимају (тачну адресу) како би им се наредба тамо доставила.

Ко се не одазове овој наредби биће предат Војном Суду на осуду.

Осуда општине Београдске В.Бр. 3134 — 18 Децембра 1914 год. у Београду.

Ратничка пошта

Мојам другове и пријатеље, мога мужа Милојада Јаблановаћа, војног обвезника V. пука II позива ако што о њему знаду, да ме изволе известити, на адресу краља Александра ул. 45

Благодари Марица Јаблановић

РАБОШ

Велизар Проходао

За време министровања г. Велизар је увек ишао на министерском фајакеру. Чак није хтео да пешачи ни до каване па му је и то мало било већ је давао кола и на послугу.

Сад се виђа по Нишу како кланца по оном блату пешке и ми смо ето срећни што смо доживели да видимо како је Д-р Велизар проходао.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Живко Топаловић

Д-р Живко Топаловић адвокат и резервни поручник, тешко је рањен, и као рањен заробљен. Он се сад налази у једном малом месту у Маџарској иза Пеште. Г. Топаловић је један од најречитијих социјалистичких говорника и агитатора за мајску прославу и изборе. Иначе је такође један од најбољих познавалаца кривичног права. Ми с наше стране желимо што скорије оздрављење г. Топаловића, који је и за друштво и за своје другове користан.

Исплата општинске помоћи

Сутра ће се извршити исплата општинске помоћи у згради основне школе у Макензијевој улици, где је сад општина. Нека сви који имају исправне и оверене листе тамо дођу. Исплата ће отпочети у 8 часова ујутру.

„Ратни Записи“

Уредништво овог ратног илустрованог часописа, моли нас, да обавестимо читаоце, да ће часопис за десетак дана наставити излагање. Уједно моли породице и другове погинулих официра и других који су се одликовали и погинули, да пошаљу њихове слике и податке о њиховом учешћу у овом и ранијим ратовима, како би се очувао спомен свих наших хероја. Уредништво се налази у Београду, Цар Урошева ул. бр. 5.

Пошиљка војницима

Јуче је послата из Ниша друга пошиљка војницима на бојно поље. Она има: кошуља 521, поткошуља 1059, гађа 356, унтрцига 955, чарача 6515, пешкара 1925, марамица 220, вунених чизама 34 пари, вунених ципела 4 пара, грудњака 17, камашни 6, капулјача 3, појаса 2, миктала 2, дувана 300 килограма и шећера 1000 килогр. Ова по-

шиљка намењена је тамочкој дивизији.

У седници Главног Одбора, која је одржана јуче, одлучено је да се спреми трећа експедиција на коју ће се утрошити до 24.000 дина. а послат ће се војска на Дрини и у правцу ка Вишеграду.

Седница општинског одбора

Синоћ је одржана седница Општинског Одбора на којој је комисија, која је одређена за набавку дрва за сиротињу, реферисала одбору о своме раду. После овог реферата одбор је донео одлуку када ће се набавити дрва и колико ће се раздавати сиротињи за празнике. Ми ћемо, накнадно известити заинтересоване кад се треба обратити општини.

За српске рањенике

Уредништво великог московског листа „Руское Слово“ саопштило је преко свог дописника г. Милана Бојовића, да је отворило упис добровољних прилога за помоћ српским рањеницима и породицама изгинулих српских рањеника. Само уредништво уписало је са своје стране 3000 рубаља.

Један предлог

Сазнајемо, да је потекао предлог од народних посланика самосталне групе, да се судије и председници првостепених судова и судије виших и нижих судова ослободе војне обавезе, а њих свега ако има 80 на броју.

Неки овај предлог образложивају тиме, што сад у новим крајевима треба одмах према уставу сва места попуњавати, а неки и тиме, да су судски послови толико нагомилани, да се морају што пре у ред довести; а неки и тиме, што по уставу судије не могу бити на другу дужност упућивани мимо своје.

Уверавају нас, да ће влада дати свој пристанак, док Врховна Команда са тим буде упозната.

„Нови Београд“

У овој кафани и ресторацији точи се најбоље експорт Вајвертово пиво. Ресторатер се постарио и за одличну кујну као и добру и брзу услугу. Кафана је увек снабдевена са најбољим пићем. Природно црно и бело вино, ракије свих врста све по најумереној цени. Локал је добро осветљен и у свему удобан. Цене јелу су веома солидне.

Кантарциски радник

Тражи се један кантарциски радник да се јави Јелици Грујић, Нагоричанска ул. број 2. (Смедеревски Ђерам) Ступити може одмах. Плата добра.

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

ОБРАДОВИЋА И СТАНКОВИЋА

преко пута Народне Банке отворена је. 1—3.

Извештавамо родбину пријатеље да је наша до-
бра и никад незаборављена супруга и мати

† Мила (Милка) В. Марковић рођена Јојкић

13 овог мес. после тешког боловања преминула у
Болечу и сахрањена у болечко гробље.

Ожалошћени: супруг, Воја Марковић парох вин-
чански и свештеник коњичке дивизије; син, Мило-
ван, гимназист и остала родбина.

15 децембра 1914 год.
село Болеч

2-2

Наш добри и непрежаљени син, односно брат,
ушук, сестрић, и. т. д.

Милак Ј. Ваклић

свршени философ београдског Универзитета с дип-
ломским испитом, суплент смедеревске гимназије
и свршени студент филозофије на берлинском Уни-
верзитету и почео радити тезу за докторат на услед
мобилизације прекинуо, ђак—поднаредник 3-ће чете
2-ог батаљона 1-ог пешад. пука Моравске Дивизије
2 позива, погинуо је 21 новембра тек. год. у борби
са Аустријанцима на положају, где је и сахрањен.

Овај по вас велики и тешки губитак, јављамо
свима нашим сродницима и његовим пријатељима
позваницима и друговима, и молимо их за саучешће
у овој нашој великој жалости.

Ожалошћени: отац Јован Т. Ваклић, пуковник,
браћа: Живојин, артиљ. мајор; Михајло, пешад. мајор;
Милорад, суплент крагујевачке гимназије; свака Да-
лица; стара мајка Љубица Ст. Живковић, удова,
тетке и остала родбина.

Две ПИСАЋЕ МАШИНЕ, ЈЕДНА А-
МЕРИКАНСКИ СТО ко има
на продају, кога јави уреди-
шту овога листа. —6—

Карбида

има у довољној количини радња

Николе Јовановића

Стари Телеграф 301 1-3

„Монитор“

У слици и речи

може се добити код „Страже“

ПРИМАМ порцуланске пе-
ћи на оправку
и чишћење

Ф. Рибка

Новонаварска 34. 302 1-3

РАДЊА

„Мала Олга“

— Отворена је увек и пре-
поручује велики избор све
зимске робе за децу. —

С поштовањем

А. Б. УЗЕЛАК

303 1-3

Штампарији Драг. Грегорића
потребан је један старији у-
ченик.

КРАЉЕВСКО ПОВЛАШЋЕНА

Српска фабрика Стакла

у Параћину

Има на стоваришту све врсте простог и финог
стакла за домаћу потребу, а тако исто и ме-
дицинског за апотеке

403

2 5

Шлеског угља

првог квалитета
дивера 7.50 сто
килограма са

подвоза. Може се добити на стоваришту Срп-
ске Банке. Стовариште је на Сави (Бара Ве-
неција) Новац се полаже код Српске Банке преко
пута гвожђарске радње Ранка Гођевића на Сави.

4-10

УГЉА Шлеског 1-ве врете

УГЉА Костолачког дрвеног

по врло умереној цени,

СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поручбине прима се у радњи Спира Ми-
лошевића и Комп. до Народне Банке.

298

2-10

Колонијална радња

Алкалаја и Рајковића

БЕОГРАД

отворена је сваког дана

2-3-196

„Стража“ прима огласи!

Кафака

„Два Јелена“

Скадарска улица

Чаша пива 20 п. д.

ВАГЕ

Најбољи су из радње

Јелице Грујића

Јаворска ул бр. 7

Врше се оправке евију мерила

1-10-295

ВАГЕ

ЧУВЕНИ СА ЈЕВ-
ТИНОЋОМ И БО-
ГАТИМ ИЗБОРОМ
НОВИ
МОДЕ САЛОН

ЖЕНСКИХ ШЕШИРА и разкоз
материјала

почео продају колекција добивених за ову
сезону. Модискињама знатан рабат. О-
правке врши по спуштеној цени. Стан у
дворишту Краља Милана улица бр. 120,
идући „Славији“ — у сопственој кући.
С. М. ЛАЗАРЕВИЋ

-11-

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: ча-
сописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим хобим словима, шарама и ликијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно
задовољство нешт. своје муштерије.

Израда је чиета и брза, — Цена умерена.